

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

I

Nr.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Aplinkos ministeriją teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 383 „Dėl 2022–2025 m. Klimato kaitos programos investicijų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas). Teikiamo projekto tikslas – pakeisti 2022–2025 m. Klimato kaitos programos (toliau – programa) investicijų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 383, siekiant paskirstyti 111,7 mln. Eur naujoms finansavimo kryptims iš Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (2021–2030 m.) (toliau – NEKSVP) esančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekį mažinančių priemonių.

Projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais, kuriuose numatyta, kad Aplinkos ministerija rengia Klimato kaitos programos ketverių metų investicijų planus (toliau – investicijų planas) ir jų pakeitimus, kuriuos apsparsto su Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, o juos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Informuojame, kad š. m. spalio 25 d. posėdyje Seimo Aplinkos apsaugos komitetas pritarė pasiūlytam investicijų planui.

2022–2025 m. investicijų plane planuojamos bendros pajamos – 358,6 mln. Eur, iš kurių 111,7 mln. Eur dar nepaskirstytos konkrečioms finansavimo kryptims, nes šios lėšos buvo rezervuotos NEKSVP priemonėms įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. birželio 21 d. pasitarimo protokolu Nr. 21 pritarė atnaujintam NEKSVP ir jo viešosioms konsultacijoms, Aplinkos ministerija parengė investicijų plano pakeitimus įtraukdama priemones iš atnaujinto NEKSVP. Renkant konkrečias NEKSVP priemones, kurios gali būti finansuojamos programos lėšomis ir tvirtinamos investicijų plane, atsižvelgta į šiuos atrankos kriterijus:

1. Prioritetas buvo teikiamas papildomoms NEKSVP priemonėms, kurios neturi kitų patvirtintų finansavimo šaltinių, joms įgyvendinti negalima naudotis Europos Sąjungos investiciniais fondais ar kitomis programomis.

2. Atsižvelgta į finansavimo laikotarpį (nuo kurių metų priemonę reikia finansuoti), prioritetas skiriamas priemonėms, kurias reikia finansuoti iki 2025 m. arba kurių kvietimai pagal patvirtintus finansavimo šaltinius yra pasibaigę ir nebus skelbiami artimiausiu metu.

3. Vertintas priemonės aplinkosauginis efektyvumas (skaičiuotas planuojamas ŠESD kiekio sumažinimas).

4. Priemonės įgyvendinimo efektyvumas ir paprastumas. Prioritetas teikiamas priemonėms, kurioms parengti finansavimo tvarkos ar aprašai, ir buvo administruojamos. Šios priemonės būtų įgyvendinamos greičiau, kvietimus būtų galima skelbti šiais metais.

5. Priemonės mastas ir naudos gavėjai (ar priemonė skirta konkrečiam pareiškėjui, ar didesniai pareiškėjui skaičiui). Prioritetas skiriamas priemonėms, kurios pasieks didesnę pareiškėjų (naudos gavėjų) grupę ir pridėtine verte pasinaudos daugiau subjektų.

6. Priemonės pobūdis – ar ji reguliuojamoji, šviečiamoji ar mokslinė, ekonominė-investicinė. Siūlome finansuoti ekonomines-investicines priemones, kurios prisidės prie kiekybinio ŠESD sumažinimo; tokios priemonės atitinka programos finansavimo pobūdį.

Projekte pateikiamos NESKVP priemonėms įgyvendinti skiriamos finansavimo kryptys, priemonės ir siūlomos skirti pažangos lėšos, kurios bus naudojamos 2023–2025 m. Pažymėtina, kad investicijų plane tvirtinamos platesnės finansavimo kryptys, konkretnės priemonės (pažangos veiklos) bus tvirtinamos 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ apraše, todėl kvietimų suma konkrečiai priemonei gali pasikeisti atsižvelgus į situaciją ir lėšų poreikį.

Lentelėje pateikiamos investicijų plano finansavimo kryptys ir priemonės, kurios suderintos su suinteresuotomis institucijomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovais tarpinstituciniame susitikime š. m. spalio 12 d. Susisiekimo ministerija priemonę „Alternatyviųjų degalų infrastruktūros ir transporto plėtros skatinimas (11,6 mln. Eur)“ pakeitė į „Visai netauršų (varomų elektra arba vandeniliu) sunkiųjų (N3 klasės) transporto priemonių įsigijimo skatinimas“, nes šios ministerijos siūlytai priemonei bus skiriamos lėšos iš kitų finansavimo šaltinių. Centrinės projektų valdymo agentūros Metodinės pagalbos centro (toliau – MPC) skaičiavimuose nustatyta, kad priemonė „Transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemos sukūrimas ir taikymas“ (0,4 mln. Eur) negeneruoja ŠESD sutaupymų, todėl šiai priemonei skirtą sumą Aplinkos ministerija siūlo skirti papildomos „Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą“ priemonės įgyvendinimui. Su Ekonomikos ir inovacijų ministerija susitarta, kad siūlytai priemonei, skirtai elektros kainų kompensavimui, turi būti parengtos finansavimo sąlygos ir kriterijai, tik tada ieškoma finansavimo. Todėl priemonės, skirtos įmonėms, dalyvaujančioms apyvartinių taršos leidimų prekybos sektoriuje, finansavimas turi būti svarstomas iš Modernizavimo fondo lėšų.

Lentelė su investicijų plano finansavimo kryptimis ir detalesnėmis priemonėmis:

6.	Atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano priemonių įgyvendinimui	Skiriama suma, mln. Eur	Siūloma detalesnė priemonė kvietimui, mln. Eur
6.1.	Pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	64	Individualių namų renovacija (44 mln. Eur)
			Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“ – 20 mln. Eur)
6.2.	Mažiau taršaus transporto įsigijimo ir (ar) panaudojimo skatinimas ir infrastruktūros sukūrimas ir (ar) jos plėtra	24,6	Visuomeninio transporto ir darnaus judumo skatinimas (paspirtukai, dviračiai, dalijimosi paslauga, viešojo transporto bilietai) (8 mln. Eur)
			Mažiau taršių automobilių įsigijimo skatinimas fiziniams asmenims, įskaitant elektrinius motociklus; elektrinius mopedus (5 mln. Eur)

			Visai netaršių (varomų elektra arba vandeniliu) sunkiųjų (N3 klasės) transporto priemonių įsigijimo skatinimas (11,6 mln. Eur)
6.3.	Juridinių asmenų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo skatinimas	12,1	Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas (5 mln. Eur) Fluorintų dujų naudojimo mažinimas (7,1 mln. Eur)
6.4.	Antros kartos biodegalais ir elektra varomos žemės ūkio technikos skatinimas	7	
6.5.	Medžių savaiminukų išsaugojimas ir įtraukimas į miško žemės apskaitą	4	
	IŠ VISO	111,7	

Priėmus projektą, neigiamų pasekmių, įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

Nutarimo projektu neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Priėmus projektą, nereikės priimti kitų teisės norminių aktų siekiant įtraukti į teisės sistemą.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte neįtvirtinami nauji terminai.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio ir antikorupcinio vertinimo pažymos nerengiamos.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje (Nr. 23-12784). Projektui pastabas pateikė Energetikos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Nacionalinė žemės tarnyba. Tarpinstituciniame susitikime š. m. spalio 12 d. aptartos projektui pateiktos pastabos. Susitikimuose ir darbo tvarka pastabos ir pasiūlymai susiderinti.

Projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Naujų sąvokų nėra.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės (vadovė Vilija Augutavičienė, tel. 8 686 17484, vilija.augutaviciene@am.lt) patarėja Lina Čeičytė (tel. 8 682 23663, lina.ceicyte@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio protokolo išrašas, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

L. Čeičytė, 8-682 23663, el. p. lina.ceicyte@am.lt